

Гојко Божовић

КАД СВЕ ПРОЂЕ

Једном, када све прође,
А све ће проћи,
Све што траје данима
И хиљадама дана,
И годинама
И хиљадама година
Завршиће се у једном дану,
Када свако подигне главу
Погнуту од страха,
Од јефтиних лажи
И скупих кредита,
У први мах
Неће бити никог близу,
Направиће се празан простор,
Савршена чистина на којој ћеш бити сам,
И од свега знаћеш само то: да си сам,
Свако ће се срести
Сам са собом,
Једном, када све прође.

ИЗБОР

Ми немамо избора,
И наш је избор лак.
У зору скупити росу.
У подне ући у сенку.

У сумрак знати да је
Јутро мудрије од вечери.
И бити сабран
Док чекаш вести,
Док чекаш пријатеље и непријатеље,
Док ћутиш и ништа мање
Док говориш,
Док други говоре
И поготову док ћуте,
И док је град у коме живиш
Усамљена звезда
На далеком хоризонту.

ВАТРА

Гори море, гори обала,
Горе стене и острва,
Горе бродови и глисери,
Гори трака земље
Која је час под водом,
Час на сувом,
Гори приморје узимајући
На себе ватру мора,
Горе далеке планине
У срцу земље,
У дубини хоризонта,
Гори сам хоризонт.
Сунце се спустило на земљу
И иза њега остаје само
Спржена земља.
Земља цврчи, увија се
Као да је бачена на граделе,
Као да је већ помешана
Са уљем и сољу.
Гори изнутра и споља.
Бунца као у ватри.
Као ни ми, ватра не зна за милост.

ИСПОВЕСТ

Док сам слушао свог пријатеља,
Једног од најбољих пријатеља
Који се могу имати,
Како одговара на обична питања
Телевизијске водитељке
О животу и смрти,
О родитељима и сазревању,
О местима у којима је живео
И о људима уз које се мењао,
О томе зашто свако *шћ*
Има своје, само своје *како*,
У тим разложним одговорима
Откривао сам човека кога нисам знао.
Толико тога нисам знао о његовом
Животу, а сада је то знао сваки
Просечан гледалац телевизије.
Давна смрт родитеља.
Сенка мртвог брата која се
Умешала у избор професије.
Родитељска фигура много старијег брата
Који је прекрио детињство,
Дечаштво и младост.
Слушао сам то и питао се
Како то нисам знао.
Зашто то чујем тек сада
У касној ноћи, готово сам?
Шта је то покренуло причу какве раније
Није било ни међу пријатељима?
Како се само мало откривамо,
Добро је да се уопште знамо.
Ако се нешто поуздано уопште може знати.
Ако смо ми оно што знамо.

МРАВИ СУ ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ

Мрави су домаће животиње.
Наше куће су њихове куће.
Наше ствари прелазе из наших руку
У њихове руке, и обрнуто,

На непрекинутом путу
Кружења свих ствари
И претварања облика својине.
Они раде наше послове.
Раде одано, онако како ми
Никада нећемо радити.
И на том раду опстаје
Њихов поредак у коме се зна
Место свих ствари
И улога сваког мрава.
Историја њиховог живота
Предаје се у свим школама суровости.
И ту почиње проблем.
Мрави су, дакле, криви.
Поредак, организација, сврха.
Од њих смо то узели.
Па зато они који кажу
Да ни мрава нису згазили
Газе људе. Одано и својски.
И тако одржавају поредак.

СТВАРНИ СВЕТ

Толико сам се зажелео писања књижевне критике
Да сам насумице отворио књигу и
Заронио лице између кртих листова.
Удисао сам жудно мирис боје, мирис папира,
Било који мирис који сам успео докучити.
Тонуо сам све дубље, као да сам на отвореном мору.
Као да сам ронио према замишљеном дну.
Али није било панике, иако се нисам могао одвојити
Од мириса које сам хтео да удахнем једном засвагда.
Лице је постајало део садржаја књиге.
Остајао сам у књизи и стварни свет је одједном
Постао заинтересован за мене. Вукао ме је
Свим рукама које је поседовао, ударао у слабине,
Подметао ноге, ударао по незаштићеном телу.
Нешто ми је урлао на ухо, урлик је стизао за урликом
И тако поништавао свако значење. Да је само
На тренутак умукнуо, ко зна шта бих чуо у том часу.
Нешто би свакако оживело у мени, то је та размена
Са светом у коме су поновљени урлици заменили критику.

СТРАХОВИ

Ко данас живи у страху,
Сутра ће се остварити сви његови страхови.
Живеће у њиховом свету,
А не у свом, никако не у свом.
Његов свет ће бити празан.
Пуста земља ће дочекивати његове кораке
Куда год да крене,
Где год пожели да сретне
Некога кога дуго није видео.
Подземне воде ће плавити
Бујичне токове моћи.
Неће бити мира на земљи,
Ни мира под земљом.
Биће страха. Страх ће бити
Замена за све што смо
Имали у нашем свету.